

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 14 Junii, 1766.

Följande är från en okänd hand.

Min Herre!

Början lättas, när man får meddela sina besvär, och lägga någon del på andras skuldror. Tillåt, därför, at et olyckligt Fruntimmer söker tröst i Edert medlidande, och hjelp at komma utur en labyrinth, hwarifrån det har intet hopp, at utreda sig, utom Edert bistånd. Min lefnadslopp, som jag i så ord ärnar berätta, torde leda Er närmast in på saken.

Min Fader war af anseende, och ägde mer heber, än inkomst. Han fick en förnäm Fru; men, til olycka, med hånne, en blott wälborehet i hemgift. Knapt hade jag stucket hufvudet fram, för än jag fick kännas wid werldens osorvätter; ty ohöflige grammar drogo i betänkande, om min Far war min Far. Jag åtager mig ingens försvar, icke en gång mit eget, i den delen: nog utaf, min Far älskade mig som sit barn. Jag växte upp, och kunde knypla och sy allehan-

da granslåt, när min Fru Moder låt mig gå till en Student-i granskåpet, at låra Fransiskan.

Inom twånne år förstod jag en Roman, och årnade gå vidare, när min Far afled. De förste, som då insunno sig, at betyga sit deltagande i vår sorg, woro et slags folk, som kallas Björnar. Desse nog ochristelige förmyndare delade så arfwet med mig, at jag måtte ur huset, dragandes, liksom snäckan, hus och egendom på ryggen. Jag hade då fylt 16 år, och kom på et ställe där jag fick låra en fröken sy. Doch, emedan ja, i min nya förrättning, hade tillfälle, då och då, at se till min förre lärromästare; fortsatte jag min läsning, til des följande omständighet gjorde slut därpå.

Jag hade fattat mycket förtroende för min språkmästare; ty hans læror i sedolåran woro förnustiga, och jag såg, i början, intet i hans upförande, som stridde däremot. Men nu mera började min unge Mentor wrida sina moraler och taga af larfwen. Til åfventyrs wille han göra sig betald, på hwad sätt han kunde, för sit beswär; emedan min Mor hade ingen ting at gifwa. Han talade om ömhet, och en gång, då han skulle förklara summan af lagen: älska din nästa som dig sjelf; uptåkte jag hela hans affigt. Jag försäkrar, min Herre, den prädikan war intet helt och hållet renlärig, och hade vår sokne-präst hört honom; hade han redan waret flyttad på lättare-listan. Aldrig såg jag honom så wältalig. Hos Demosthenes har jag hört berömmas, at han

han syntes likasom utom sig, när han hölt sina prägtiga tal: detsamma märktes hos min underlige orator; tungan förde intet ordet allena: alt talade. Han suckade, han darrade.

J början tog jag detta för skämt; men san med håpenhet at det war hans rena alswar, och när jag märkte hans odygndiga affigter, wändes all ting upp och ned uti mig, och jag förmädde, blott med afbruten röst, stamma fram Je - - Jen - - Jenrage.

Jag fruktat at blifwa för widlöftig; därföre skal jag korteligen nämna det återstående. Sedan såg jag honom en enda gång, då jag förebrädde honom hans försåt. Han swarade, liksom med full öswertngelse: Jag råds tiden gör til en nödwändighet för Er, hwad J nu aflaget. En sådan stränghet tjenar en fattig dygd söga.

Odygdiga tidehwarf! Aldrig hade jag trodt mig så sanna hans spådom. Med hwad grund såges, at dygden har sin belöning i sig sself? den är snarare en börda. Ingen egenkap faller i ögonen, som ej lånar sin glans af metallen. Hör på! Pengar har jag intet; men blygsamhet och kyskhet har jag gjort til min skatt, i hopp, at göra lycka med någon förnuftig mans-person. Ulla uträkning! Jag är nu 27 år, och har än ingen upriktig friare sedt. Många hafwa wål pratat för mig om kärlek; men alle hafwa wändt mig ryggen, sedan jag wist dem min hemgift. Sådane swulne giljare löpa efter seta brudar: naken dygd, oduglig wara, tänka de. Andre, mera iågsinte, hafwa wå-

gat anfall på min kyskhet; men blifwet så tappert mottagne, at nästan ingen wisade sig andra gången.

Mit ansigte är sådant, at jag intet blyges, när jag, i spegeten, håller små samtal med mig sjelf. Jag är frisk och wig, ren och ärlig, förstår Fransiskan, och at jag ej är något höns-husfrud, torde dessa enfaldiga rader bewisa. Säg mig då, min Herre, hwarföre jag i nåder förbigås; när et fruntimmer i granlaget, hwars wett intet hinner utom näsan, blir hederligen gift, endast för det hannes flottige far hunnet sola* sig rik. Hwad skal man tro om wår syn, när ynglingar kalla min rika granshyfter en Schönhet, fast blommorna på hannes kinder närmast likna Runsta a b c, ristade med rödfrita? Männe ej wåre naturkännare sela, som neka guldet lika dragande kraft, med magneten? Hwad gagnar mig nu at heta en dygdig flicka? Tänk, hwad min ärbarhet är för en ringa skatt, och huru litet den batar, när jag får täljas til den uråldriga Jungfru hopen. Jag är ock en människja. Huru skulle jag, mer än andra, wara utan känsla för en begäwelse, som är medfödd? Wåra hjertan äga inom sig en egen wältalighet, som, utan förespråkare, nog lifligt kan asmåla för wåra sinnen sötman af et kärligt omarmande. Wiså almänheten, hwad orätt man gör oss och dygden. Skynnda Er, Herre, med et godt råd, jag skal wara Eder tjenarinna. **Immaculata.**

Swar

* Hwad detta wil säga förstår jag ej. För hända at det har samma bemärkelse som sossu sig rik på några månader, och då är det begripeligt.

Svar.

Min Jungfru!

Edert bref har jag genomläset, ej utan nog sin-
 nes rörelse. Det tåcka könet har den fördelen,
 framför vårt, at med lätthet röra hjertan. En
 skossad Tartar skulle finna billighet i Er klagan,
 och hjälpa Er at sucka. Jag tackar imedlertid
 för Edert förtroende, och hoppas at jag ej mis-
 brukar det, om jag både införer edert bref, och
 mit korta swar.

Wänskap har den underliga förmåga, at ställa
 den ene wännen innerst i de hemligaste winklar
 af den andres hjerta, hwad ordsak har icke då
 jag, at erkänna Edert förtroende, som hwarten
 har äran känna Er til namnet eller personen? Jag
 har läset Er lefnads historia. (jag wil ej säga,
 med wåta ögon; ty jag är ej gråtmild) Jag
 har likwål sunnet mig rörd; ty jag älskar dyg-
 den, och huru skulle jag kunna, utan at röras, se
 en dygdens wån må illa. Men förlåt mig, min
 Tacka, at jag frågar, utan at willa mistänka Er:
 huru fick Er trogne Mentor anledning, at blifwa
 så djerf? Nej rätt alswar! mån Er fattigdom
 ensam förledde honom? Om så är; har ju Er
 dygd hedradt Er, och jag önskar Er flera så äre-
 rika segrar, om fiender skulle infinna sig. Dyg-
 den har ju äran til följeslagare, och huru skulle
 denna senare kunna uphöga Er öfwer Edra likar;
 om ej den förre adlade Edert hjerta. Om nå-

gon rik fjolla i Edert granlag fallet i en heberlig mans händer; så låt ej det bekymra Er: hon känner ej sin lycka, mindre wet at värda hånne. En kärlek, den metallen stiftadt, är stiftaren lik, obeständig. Dina känslor af en ren kärlek, en wällust som förtjusar, utom hwilka giftas är en dårskap, köpas ej för guld. Et stöter mig uti Edert bref: wid slutet ser det ut som Er dygd wacklade, och stodo på spronget at göra en hisselig kulbytta. Ransaker noga om de öma känslor, I sägen Eder hysa, äro endast hjertats eller dygdens tillika: döder dem, om de endast äro hjertats; i andra händelsen försäkrar jag Er, at dygden skal blifwa belönt. Om och Edert hjerta skulle blifwa odelt; så har I hedern och något inom Er sjelf, at hafwa förtjent själlors lycka. Tänk huru blotta dessa skulle wara utom hånne, och dårjämte huru litet hon pryder en dumhjerne! War beständig; så wida I wil förtjena Edert namn och räkna mig bland Edra wänner. Förblifwer ic.

Rundgörelser.

Som Kongl. Majestät, uppå åtskillige Götheborgs Stads invånares gjorde underdåniga ansökning, den 28 sistl. Maji, Allernådigtst tåktis tillstådja, at, med den af Kongl. Majestät, den 10 nåstl. Januarii, i Måder anbefalta och til verkställighet inom den 1 i innewarande Junii månad påbudna flytningen utur Staden, af de på den år

1758 härstädes afbrände tracten, emot förbud up-
 forde sillbodas, samt trä- och forswerks-hus, må
 innehållas, och samma bygnader orubbade för-
 blifwa, in til des Kongl. Majestäts Nådiga ut-
 slag i detta mål utfaller, och Kongl. Majestät
 längre fram widare i Nåder förordnar, huru här-
 med kommer at förhållas; altså warder sådant til
 wederbörandes underdåniga esterrättelse härmed
 allmänneligen kundgjordt.

Ytterligare påminnas respective Prånúmeran-
 ter, så i Staden som i Stiftet, at ofördrögeligen
 afhemta sine resterande Delar af de redan på
 Swenska utkomne fyra Delar af Urke-Bisfopen
 Doct. Tillotsons utwalda Predikningar, hos Bok-
 tryckaren Joh. G. Lange, då 2 Daler S:mt jäm-
 te prånúmerations-sedelen för hwarje del återbå-
 res, och det aldrasist uti nästa månads slut; i
 annor händelse får en hwar sina exemplar i Stock-
 holm afhemta låta, emedan alla exemplaren kom-
 ma wid den tiden at dit upstickas.

Genom auction kommer den 18 Junii nästk.
 at försäljas en slette part uti Krono- Skatte-hemma-
 net, Kläckaregården, i Elfsborgs län, Ahle hä-
 rad, Nödinge sockn och by belåget. Egendomen
 består af följande fördelar: nya manhus med
 träfningsrum, samt ny ladugård; god bördig
 jord, upsådd med 14 Peppor strid såd, af åtskilli-
 ga sorter; hårdwalls ång, til ungefärligen 40
 last hö, belågen wid Görha ålf, dårest och rättig-
 het är, så til laye som annat fiske, samt qwarn-
 ställe, med flera förmåner, som ej så noga kunna
 utfattas.

utfattas. Åker och ång åro i storffiste lagbe, och egendomen kan genast tillrâdas.

Om 4, 5, 6 eller flere ogifte Herrar willa för-ena sig at äta wid slutet dist; kan sådant ernås på Konungs gatan i Sadelmakaren Wedickens hus, en trappa up, hos Fältstären Herr Frans Halbmeyer, som fått Högädle Magistratens tillstånd, at, til resandes och fleres beqwämlighet, holla spisning.

Matten imellan den 9 och 10 Junii, åro, utur en årlig mans taffbok, som låg i des westficka, en Banco transport sedel, stor 60 Daler R:mt, och en på 12 Dal. dito mynt, bortstulne. Nummern på den förre år 339038. Den som om samma sedlar kan gifwa någon underrättelse, har at wänta hederlig wedergållning.

Fem stycken lika store fensterfarmar, med 4 bogar i hwar farm, behörigen beslagne med sina järn och krokar, samt rutor, af Tytt glas i bly, alle i godt stånd, utbjudas til salu, för billigt pris, och kan den som har lust blifwa ågare häraf, hos mig få weta säljaren.

En halftåkt, grönmålad resewagn, ganska låtförd, är til köps, hwarom Sadelmakaren Fock lemnar närmare underrättelse.

Hos Herr Keniock finnes nyligen inkommet Pyrrmonter- och Selser-matten.

En ungfarkl åskundar så hyra en kamare, på halft år eller kortare tid: den som åger sådant runt at aflåta, får närmare underrättelse munteligen.

Hos Herr Carl D. Swensson åro i parti til köps forinter, bomull och gall-åplen för billigt pris.